

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ: ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених**

19 жовтня 2023 р.

м. Львів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ “ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ”
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА “ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
імені МАР’ЯНА ДОЛШНЬОГО НАН УКРАЇНИ”
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВИЩА БАНКІВСЬКА ШКОЛА, м. ПОЗНАНЬ (ПОЛЬЩА)
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ІНСТИТУТ
імені С. ТАРНОВСЬКОГО, м. ТАРНОБЖЕГ (ПОЛЬЩА)
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. Жешув (ПОЛЬЩА)

PAŃSTWOWA
UCZELNIA
ZAWODOWA

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ: ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

19 жовтня 2023 р.
м. Львів

УДК 336:330.342(477)

ББК 65.9(2)26

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Факультету економіки та управління
Львівського торговельно-економічного університету, (протокол №3 від 27 жовтня 2023 р.)*

M33: Актуальні проблеми розвитку фінансово-економічної системи: пріоритети та перспективи: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (19 жовтня 2023 р.). К.: Алерта, 2023. 432 с.

ISBN 978-617-566-828-3

У збірнику представлено матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених “Актуальні проблеми розвитку фінансово-економічної системи: пріоритети та перспективи”, яка відбулася 19 жовтня 2023 року у Львівському торговельно-економічному університеті. Видання розраховано на широке коло здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих вчених та практиків.

*Конференцію включено до переліку міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених у 2023 році згідно
Листа Інституту модернізації змісту освіти від 10 січня 2023 р. № 21/08-9 (№177)*

Організаційний комітет:

Куцик П. О. – д.е.н., професор, ректор Львівського торговельно-економічного університету; **Семак Б. Б.** – д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Львівського торговельно-економічного університету; **Герасименко Т. О.** – к.е.н., професор, декан факультету економіки та управління Львівського торговельно-економічного університету; **Копилюк О. І.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету; **Мединська Т. В.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів, економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу Львівського торговельно-економічного університету, модератор конференції; **Бондарук Т. Г.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту; **Сторонянська І. З.** – д.е.н., професор, заступник директора з наукової роботи Державної установи «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; **Мельник М. І.** – д.е.н., професор, завідувач відділу просторового розвитку Державної установи «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; **Ситник Н. С.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансового менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка; **Ставерська Т. О.** – к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Державного біотехнологічного університету; **Левандівський О. Т.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; **Кропельницька С. О.** – к.е.н., директорка Проектно-освітнього центру «Агенти змін», доцент кафедри фінансів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; **Лісовий А. В.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту, державного фінансового контролю та аналізу Державного податкового університету; **Варцаба В. І.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи Ужгородського національного університету; **Ліба Н. С.** – д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету; **Черничко Т. В.** – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів Мукачівського державного університету; **Wiesława Caputa** – dr hab., prof. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Polska; **Aleksander Kasprzyk** – dr. inż., Dziekan Wydziału Nauk Technicznych i Ekonomicznych Państwowa Uczelnia Zawodowa im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska; **Mariola Grzebyk** – dr hab., prof. UR, Uniwersytet Rzeszowski, Polska.

**Відповідальні за випуск – д.е.н., професор Копилюк О. І.,
к.е.н., доцент Мединська Т. В.**

Матеріали опубліковано в авторській редакції. Погляди, висловлені в публікаціях, є позицією авторів. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції та їх наукові керівники.

ISBN 978-617-566-828-3

© Колектив авторів

© Видавництво «Алерта», 2023

РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Неймет В. В., аспірант, здобувач PhD,
спеціальність 051 «Економіка»,
ОНП «Економіка та бізнес»,
Михальчинець Н. О., аспірант, здобувач PhD,
спеціальність 051 «Економіка»,
ОНП «Економіка та бізнес»,
Науковий керівник: д.е.н., проф. Стегней М. І.
Мукачівський державний університет*

Реформи децентралізації мали значний вплив на розвиток адміністративно-територіальних одиниць. У Закарпатській області реформа децентралізації проходила повільніше, ніж в інших регіонах України. Більшість територіальних громад у Закарпатській області були створені в 2020 році. Процеси реалізації реформи були важкими та проблематичними через значні диспропорції в розподілі місцевих ресурсів та економічних активів.

За результатами адміністративно-територіальної реформи, наприкінці 2021 року в Закарпатті було сформовано 6 районів та 64 територіальні громади, що охопили 578 сільських населених пунктів, 19 селищ міського типу та 11 міст (див. табл. 1).

Таблиця 1

Кількість адміністративно-територіальних одиниць по районах Закарпатської області*

По області	Адміністративний центр	Територіальні громади	Міста	Селища міського типу	Сільські населені пункти	Населення, тис. осіб
		64	11	19	578	1247
Берегівський	Берегове	10	2	3	100	209,2
Мукачівський	Мукачево	13	2	4	136	254,6
Рахівський	Рахів	4	1	3	25	82,8
Тячівський	Тячів	10	1	5	58	185,3
Ужгородський	Ужгород	14	3	2	120	255,8
Хустський	Хуст	13	2	2	139	269

Джерело: [1]

Реформа децентралізації влади та фінансів підвищила роль та відповідальність територіальних громад в економічному розвитку країни. Розвиток територіальних громад в умовах децентралізації отримав ряд переваг, зокрема [2-3]:

- збільшення фінансових ресурсів у вигляді власних доходів і субвенцій з державного бюджету, що дозволило територіальним громадам розширити сферу відповідальності і надавати більше послуг населенню;

- зростання відповідальності за стан місцевого самоврядування, що стимулювало громади до більш ефективної роботи та підвищення якості послуг;

- підвищення рівня участі громадян у місцевому самоврядуванні, що стало можливим завдяки впровадженню інституту старости, місцевих референдумів та інших форм безпосередньої демократії.

В результаті реформ децентралізації збільшилася кількість дошкільних закладів, шкіл, лікарень та інших соціальних об'єктів, покращилася якість надання послуг населенню, збільшилася кількість робочих місць, покращилася інфраструктура громад та збільшилася ефективність управління громадами.

Звичайно, децентралізація не відбулася без проблем. Одним із основних викликів було нерівномірне розподілення місцевих ресурсів між громадами. Це призвело до того, що деякі громади мали більше можливостей для розвитку, ніж інші. Крім того, реформа децентралізації вимагала подальшого вдосконалення, зокрема в частині підвищення ефективності управління громадами та участі громадян у місцевому самоврядуванні.

Погоджуємося з думкою А.В. Панова, що одним із найбільших проблемних питань при створенні районів і територіальних громад Закарпаття була невідповідність їхніх меж до мережі транспортних шляхів. Наприклад, щоб мешканець села Заріччя, яке увійшло до складу нового Хустського району, дістатися до районного центру, він повинен буде перетнути кордон свого району, потрапити до Берегівського району, а потім повернутися назад. Такі нюанси поставили нові виклики і завдання стосовно визначення юрисдикції та зон відповідальності у обслуговуванні громадян [4].

Незважаючи на проблемні аспекти, територіальні громади Закарпатської області мають значні перспективи розвитку. Вони розташовані на території, яка багата природними ресурсами, має розвинену інфраструктуру та привабливі туристичні об'єкти. Основними перспективами сферами розвитку для територіальних громад Закарпатської області є: туризм, агропромисловий комплекс та мале підприємництво. Адже, Закарпатська область є одним із найпопулярніших туристичних регіонів України й розвиток туризму може стати одним із основних драйверів економічного розвитку громад. Крім того, Закарпатська область має розвинений агропромисловий комплекс, подальший розвиток якого може забезпечити створення нових робочих місць та підвищення добробуту населення. Підтримка малого підприємництва також може сприяти створенню нових робочих місць та підвищенню економічної активності.

Список використаних джерел:

1. Паспорт Закарпатської області. URL: <https://carpathia.gov.ua/storage/app/sites/21/sumvolika-kraju/pasport-2021.pdf>
2. Стегней, Маріанна. Сталий розвиток сільських територій в умовах децентралізації: від теорії до практики : монографія / Маріанна Стегней. – Миколаїв : ФОП Швець В.Д., 2014. – 484 с.
3. Стегней, М. І. Фінансове забезпечення сталого розвитку в умовах децентралізації / М. І. Стегней // Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю [Електронний ресурс] : матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (26 листопада 2015 року). – Мукачево : МДУ, 2015. – С.472-474.
4. Панов А.В. Закарпатський контекст адміністративно-територіальної реформи в Україні 2020 р. URL: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.01.44>

<i>Мульська О. П., Пикус І. О.</i> БАЛАНСУВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	67
<i>Неймет В. В., Михальчинець Н. О.</i> РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	71
<i>Огребчук В. А.</i> ШЛЯХ УКРАЇНИ ДО МИТНОГО СОЮЗУ З ЄС: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПРІОРИТЕТИ	73
<i>Павлів І. В.</i> ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРІОРИТЕТИ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ПОДАЛЬШОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ	76
<i>Петришак Д. В.</i> БІЗНЕС В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	78
<i>Попович А. В.</i> РЕЙДЕРСТВО В УКРАЇНІ: СУТНІСТЬ ТА ПРОБЛЕМИ	81
<i>Савощенко А. С.</i> ВПЛИВ ЗОВНІШНЬОГО БОРГУ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ ТА МЕТОДИ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ	84
<i>Тацій Є. І.</i> ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	86
<i>Чорба А. Ю.</i> БЕЗПЕКА СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	88
<i>Шайбан В. М.</i> ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА МАЛОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ	91
<i>Янович А. В.</i> ПОВЕРНЕННЯ ВИМУШЕНИХ МІГРАНТІВ ЯК СКЛАДОВА ПОЛІТИКИ ПОВОЄНОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	94
<i>Piotr Luty</i> EXPERIENCE SHARING OF V4 AGAINST THE SHADOW ECONOMY, CORRUPTION AND TAX AVOIDANCE IN UKRAINE	95

Секція 2. ГРОШОВО-КРЕДИТНА ТА ВАЛЮТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ

<i>Алексєєнко В. Ю.</i> ЦИФРОВІ ВАЛЮТИ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ ЯК ЗАГРОЗА ІСНУВАННЮ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ	98
<i>Біганський О. В.</i> ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА РОЗВИТКУ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	101
<i>Бойчук А. С.</i> СУТНІСТЬ СТРАХОВОГО РИНКУ ТА ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ЙОГО РОЗВИТКУ	103
<i>Бурдейна Л. В.</i> ВПЛИВ ІНФЛЯЦІЇ НА ЕКОНОМІКУ ДЕРЖАВИ	105
<i>Візничак О. В.</i> МІЖНАРОДНИЙ ВАЛЮТНИЙ ФОНД ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО СПІВПРАЦІ З УКРАЇНОЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	108
<i>Козак А. Р., Бартко М. Т.</i> БЕЗПЕКА ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ	110
<i>Маркевич А-М. О.</i> БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК НОВІТНЯ ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ НА ТЛІ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	113
<i>Прокопчук С. В.</i> ІНФЛЯЦІЙНЕ ТАРГЕТУВАННЯ ЯК ЕТАП СТАБІЛІЗАЦІЇ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	115
<i>Семенов А. А.</i> ВИДИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ У ФІНАНСОВОМУ СЕКТОРІ	118

Секція 3. БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ТА РЕФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ

<i>Bandrivskiy O. A., Malec A. T.</i> SPECYFIKA ADMINISTRACJI VAT W UKRAINIE I W POLSCE	121
<i>Бойчук А. С., Моравська М. Н.</i> ВИКОНАННЯ ДОХОДІВ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ	124
<i>Вовк А. Р.</i> СУЧАСНИЙ СТАН ФОРМУВАННЯ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ	126
<i>Humenyuk V. R.</i> TAX EVASION AND AVOIDANCE BY BUSINESSES AND INDIVIDUALS	129
<i>Данило В. І.</i> ДОХОДИ ТА ВИДАТКИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ	132

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>